

ks. Rafał Bednarczyk

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Obchody Roku

Kardynała Stefana Wyszyńskiego na UKSW

Dla Uniwersytetu noszącego imię kard. Stefana Wyszyńskiego rok 2021 stał się okazją od uczczenia swojego Patrona przede wszystkim z uwagi na przypadające wówczas rocznice: 120. rocznicę jego urodzin i 40. – śmierci. Ponieważ w 2020 roku nie mogła się odbyć zaplanowana już wcześniej beatyfikacja prymasa Polski, spodziewana była decyzja co do jej wyznaczenia również w tym roku. Te okoliczności stały się impulsem dla władz Uczelni do podjęcia szeregu działań służących podkreśleniu znaczenia tej postaci dla Kościoła, ojczyzny oraz społeczności akademickiej UKSW. Było to wydarzenie bez precedensu, pierwsze w dziejach Uniwersytetu, ponieważ dotąd nie było podobnej inicjatywy, aby stworzyć tak rozbudowany program wydarzeń poświęconych Patronowi i obejmujących cały rok. Poszerzona relacja z tych wydarzeń wraz z bogatą dokumentacją znalazła się w opracowaniu książkowym¹. Przedstawiony w tym miejscu opis obchodów Roku Kardynała ma charakter kronikarski, aby je przybliżyć i zachować o nich ślad.

Wrzesień 2020

Początek przygotowań do obchodów Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego na UKSW należy datować na wrzesień 2020 roku. Z dniem 1 września tegoż roku zakończyła się druga kadencja rektorska ks. prof. dr. hab. Stanisława Dziekońskiego, którego na tym stanowisku zastąpił ks. prof. dr. hab. Ryszard Czekalski. Nowy rektor na pierwszym, wrześniowym posiedzeniu Senatu

---

1 Zob. R. Bednarczyk, *Rok Kardynała Stefana Wyszyńskiego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Pro memoria*, Warszawa 2022.

UKSW wniósł propozycję uchwały o skierowanie do Sejmu i Senatu RP wniosku o ustanowienie roku 2021 Rokiem Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Uchwała ta została przyjęta przez senat UKSW w dniu **10 września**.

Listopad – grudzień 2020

Wniosek rektora i Senatu UKSW spotkał się przychylnością obu izb polskiego parlamentu. Uznano wielki wkład prymasa Wyszyńskiego w obronę Kościoła i wolności religijnej Polaków w okresie komunistycznych rządów w PRL-u. Jego osoba i nauczanie miały też duże znaczenie dla powojennych dziejów naszej ojczyzny, w tym ukształtowania i rozwoju Związku Zawodowego „Solidarność”. Stosowna uchwała została przegłosowana na posiedzeniu Sejmu RP w dniu **27 listopada**, natomiast **2 grudnia** to samo dokonało się w czasie obrad Senatu RP.

Styczeń 2021

W pierwszych dniach 2021 roku ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, rektor UKSW, powołał Komitet Organizacyjny Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego, którego przewodniczącym został ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski, dawny rektora Uczelni. Obok niego w skład Komitetu weszli:

- Mirosława Bławdziewicz, sekretarz,
- dr hab. Anna Fidelus, prof. ucz., prorektor UKSW do spraw studenckich i kształcenia,
- ks. dr hab. Rafał Bednarczyk, prof. ucz.,
- dr Ewa K. Czaczkowska, dyrektor Biura Komunikacji i Promocji UKSW,
- dr Kazimierz Szałata, kierownik Uniwersytetu Otwartego UKSW,
- Ewa Staruch, przewodnicząca Samorządu Studentów UKSW.

Członkowie Komitetu mieli się zająć opracowaniem kalendarza obchodów i koordynacji działań różnych jednostek uniwersyteckich służących uczczeniu kard. Stefana Wyszyńskiego. Plan wydarzeń musiał uwzględnić obowiązujące ograniczenia pandemiczne, co zawężyło pole działania. Odnosiło się to nawet do spotkań Komitetu, które odbywały się w formule hybrydowej (część uczestników łączyła się zdalnie). Ostatecznie skoncentrowano się na przygotowaniu wydarzeń naukowych (sympozjów, wykładów

oraz publikacji poświęconej kard. Stefanowi Wyszyńskiemu), rozmaitych konkursów oraz wydarzeń kulturalnych.

Kwiecień 2021

W dniu 8 kwietnia zainaugurowano w Radiu UKSW cykl audycji poświęconych kard. Stefanowi Wyszyńskiemu pod wspólnym tytułem *Czas to miłość*. W ich nagraniu wzięli udział wykładowcy UKSW specjalizujący się w tematyce związanej z Patronem Uniwersytetu. Rozmowy na antenie Radia UKSW odbywały się na żywo raz w tygodniu. Wystąpili w nich:

- ks. dr hab. Grzegorz Bartosik, prof. ucz.,
- ks. dr hab. Rafał Bednarczyk, prof. ucz.,
- dr Ewa K. Czackowska,
- dr hab. Małgorzata Laskowska, prof. ucz.,
- dr hab. Grzegorz Łęcicki, prof. ucz.,
- ks. dr hab. Józef Łupiński, prof. ucz.,
- ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski.

Audycje prowadziły studentki dziennikarstwa UKSW Justyna Wolf i Barbara Woińska. Cykl rozmów radiowych został zgłoszony do 34. edycji Katolickiego Festiwalu Filmów i Multimediów „KSF Niepokalana” – jednego z najważniejszych multimedialnych Festiwali religijnych w Polsce. Kapituła przyznała cyklowi *Czas na miłość* wyróżnienie.

Maj 2021

W związku z przypadającą 12 maja 75. rocznicą sakry biskupiej księdza prymasa odbyła się w tym dniu 12. Pielgrzymka na Jasną Górę przedstawicieli Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Z racji na duże ograniczenia pandemiczne w kaplicy jasnogórskiej spotkali się jedynie wybrani przedstawiciele tego licznego środowiska. Po raz pierwszy było w tym miejscu reprezentowane UKSW. Na Jasnej Górze obecna była dr hab. Anna Fidelus, prof. ucz., prorektor UKSW do spraw studenckich i kształcenia. Na zakończenie mszy świętej pani prorektor odczytała list, jaki skierował do zebranych rektor UKSW, ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski.

24 maja na platformie YouTube (kanał UKSW) umieszczono pierwszy z 10 filmów nawiązujących do programu ABC Społecznej Krucjaty Miłości Prymasa Tysiąclecia. W każdym z nich zaproszeni goście – studenci,

wykładowcy i absolwenci UKSW – podejmowali rozmowę na temat przesłania danego wskazania „dekalogu” kard. Wyszyńskiego.

W przypadającą **28 maja** rocznicę śmierci kard. Wyszyńskiego obchodzone jest doroczne święto uniwersyteckie. Uroczystości rozpoczęły się od złożenia przez rektora UKSW ks. prof. dr. hab. Ryszarda Czekalskiego w towarzystwie członków kolegium rektorskiego, przedstawicieli Senatu oraz społeczności uniwersyteckiej kwiatów na grobie Prymasa Tysiąclecia w archikatedrze św. Jana Chrzciciela w Warszawie. Kolejnym punktem obchodów była uroczysta sesja Senatu UKSW z udziałem zaproszonych gości. W jej trakcie o. prof. dr. hab. Zdzisław Kijas, wykładowca Papieskiego Wydziału Teologicznego św. Bonawentury w Rzymie oraz Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, wygłosił wykład, w którym ukazał kard. Wyszyńskiego jako świętego i proroka. Ojciec profesor będąc przez wiele lat pracownikiem Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych Stolicy Apostolskiej, pełnił także funkcję relatora w procesie beatyfikacyjnym Prymasa Tysiąclecia. Tego dnia wieczorem miał miejsce koncert Chóru UKSW, który odbył się w kościele św. Apostołów Piotra i Pawła (parafia św. Barbary) w Warszawie. W programie wykonane zostały m.in. utwory Mikołaja Gomółki, Wacława z Szamotuł oraz Giovanniego Pierluigiego da Palestrina. Występ Chóru poprowadzili Michał Sławecki i Alicja Ogrodzińska.

W niedzielę **30 maja** w kościele Świętego Krzyża o godz. 9.00 została odprawiana transmitowana na falach Programu 1 Polskiego Radia msza święta, której przewodniczył i wygłosił kazanie rektor UKSW, ks. prof. dr. hab. Ryszard Czekalski. Po jej zakończeniu rektor wraz z towarzyszącymi mu przedstawicielami Uniwersytetu udał się pod pomnik prymasa Wyszyńskiego na Krakowskim Przedmieściu, przy którym odbyła się ceremonia złożenia kwiatów.

Czerwiec 2021

Tuż przed świętem uniwersyteckim ukazała się obszerna monografia naukowa *Kardynał Stefan Wyszyński. Droga życia i posługi pasterskiej*, której redaktorem jest rektor UKSW ks. prof. dr. hab. Ryszard Czekalski. Jej oficjalna prezentacja i promocja odbyły się **16 czerwca** w Katolickiej Agencji Informacyjnej, miały one jednak charakter wirtualny. Poprowadził je red. Marcin Preciszewski, prezes KAI. Obok ks. prof. dr. hab. Ryszarda Czekalskiego udział w tym wydarzeniu wzięło dwoje autorów

rozdziałów – dr hab. Grzegorz Łęcicki, prof. ucz. i dr Ewa K. Czackowska. Zespół autorów, którzy przygotowywali poszczególne rozdziały, liczył 36 osób – specjalistów z różnych dyscyplin naukowych zajmujących się od lat tematyką związaną z osobą kard. Wyszyńskiego. Warto dodać, że tym gronie znaleźli się wszyscy dotychczasowi żyjący rektorzy UKSW (ks. prof. dr hab. Roman Bartnicki, ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski, ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński i ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski). W efekcie powstała licząca przeszło 700 stron księga, w której redakcja postarała się tak ułożyć tematy poszczególnych rozdziałów, aby tworzyły możliwie kompletne spojrzenie na postać Prymasa Tysiąclecia. Sam zamysł jej przygotowania zrodził się dwa lata wcześniej w środowisku wykładowców Wydziału Teologicznego UKSW. Dziś można nazwać je *opus magnum* – wielką syntezą życia, nauczania i posługi Prymasa Tysiąclecia. Jest to nie tylko wyraz „naukowego” uznania dla postaci tego opatrnościowego Pasterza, ale także potwierdzenie, że nadal istnieje potrzeba nowych, wnikliwych opracowań na ten temat. Są bowiem jeszcze obszary, które nadal czekają na pełniejszą analizę. Książka może zatem być cenną pomocą dla osób zajmujących się postacią księdza prymasa na gruncie naukowym, jak również dla zwykłego czytelnika.

Sierpień 2021

Z racji na przypadającą 3 sierpnia 120. rocznicę urodzin kard. Wyszyńskiego Biuro Komunikacji i Promocji UKSW przygotowało akcję „120 myśli w 120. rocznicę urodzin Prymasa”. W jej ramach wykonane zostały plakaty, na których umieszczono 120 cytatów pochodzących z przemówień prymasa Wyszyńskiego (jeden plakat – jeden cytat). Dzięki współpracy z redakcją „Gościa Niedzielnego” plakaty trafiły do parafii na terenie Mazowsza, a także do szkół i innych instytucji. Autorzy projektu zauważyli potencjał, jaki kryje się w sentencjach Prymasa Tysiąclecia, który w prostych słowach potrafił zawsze ująć sedno sprawy. Tchną także głęboką, duchową mądrością, która dostarcza wskazówek co do tego, jak żyć i radzić sobie z różnymi problemami.

Wrzesień 2021

Na stronie internetowej UKSW **9 września** zostało zamieszczone nagranie video zawierające przemówienie rektora UKSW ks. prof. dr. hab. Ryszarda Czekalskiego skierowane do społeczności akademickiej w związku ze zbliżającą się beatyfikacją Patrona uczelni. Rektor zaprosił wszystkich do aktywnego udziału w tym wydarzeniu. Zaznaczył też, że nauczanie prymasa Wyszyńskiego wyznacza kierunek rozwoju Uniwersytetu, dla którego fundamentem powinny pozostawać wartości chrześcijańskie. Podkreślił również, że dzięki beatyfikacji wspólnota UKSW zyskuje wielkiego Orędownika w niebie, do którego będzie mogła się zwracać o pomoc w sprawach Uniwersytetu.

W piątek **10 września** w Audytorium Maximum UKSW otwarta została wystawa prac uczestników Ogólnopolskiego Konkursu „Kardynał Stefan Wyszyński – Prymas Tysiąclecia”. Jej wyjątkowość polegała na tym, że ich autorami byli osadzeni w zakładach karnych. W otwarciu wystawy wziął udział minister edukacji i nauki prof. dr hab. Przemysław Czarnek. Na ekspozycji znalazły się obrazy, rysunki, płaskorzeźby oraz rzeźby przedstawiające prymasa Wyszyńskiego, a także listy, wiersze i opowiadania związane z jego osobą. W przemówieniu w czasie otwarcia wystawy rektor UKSW podkreślił, że jest ona efektem twórczej współpracy wykładowców Uniwersytetu ze środowiskiem osób osadzonych w zakładach karnych. Minister przypomniał, że kard. Wyszyński także przebywał w więzieniu. Pomysłodawczynią konkursu była dr hab. Anna Fidelus, prof. ucz., prorektor UKSW do spraw studenckich i kształcenia. Celem konkursu było zachęcenie osób odbywających kary w więzieniach do poznania sylwetki i nauczania prymasa Wyszyńskiego, co powinno przełożyć się na efektywność procesu ich resocjalizacji. Organizatorem konkursu był Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW we współpracy ze Stowarzyszeniem Penitencjarnym „Patronat”.

Również **10 września** na terenie kampusu przy ul. Dewajtis została otwarta wystawa plakatów z sentencjami Prymasa Tysiąclecia zaczerpniętymi z jego homilii, przemówień i listów.

W sobotę **11 września**, w przeddzień beatyfikacji miała miejsce międzynarodowa konferencja naukowa „Stefan Kardynał Wyszyński a wolność religijna w Europie”. Jej organizatorem było Uniwersyteckie Centrum Badań Wolności Religijnej przy współpracy z Katedrami Dialogu Międzyreligijnego i Pomocy Humanitarnej oraz Teologii Pastoralnej i Nauk Pomocniczych. Patronat honorowy nad tym wydarzeniem objęli Prezydent RP Andrzej

Duda oraz kard. Kazimierz Nycz. W tym wydarzeniu wzięli udział liczni goście z zagranicy, m.in. ambasador Węgier w Polsce Orsolya Kovács oraz kard. Dominik Duka z Czech. Celem konferencji było przybliżenie roli, jaką kard. Stefan Wyszyński odegrał w życiu Kościołów naszego regionu: Czech, Słowacji, Ukrainy, Białorusi, Litwy, Niemiec poprzez promowanie idei wolności religijnej oraz godności człowieka.

Dyrektor UCBWR ks. dr hab. Waldemar Cisło, prof. ucz., przypomniał, że walka o wolność religijną była tak samo ważna w czasach kard. Stefana Wyszyńskiego, jak dziś jest ważna w wielu regionach świata, ponieważ chrześcijanie są jedną z najbardziej prześladowanych grup na świecie. Rektor UKSW, otwierając konferencję, podkreślił, że całe życie Prymasa Tysiąclecia było wielkim wołaniem o wolność religijną, o prawo do religii, do wiary w Pana Boga. Było walką o właściwe miejsce wolności religijnej w przestrzeni eklezjalnej, państwowej i społecznej. Obecny na konferencji wiceminister edukacji i nauki Wojciech Murdzek docenił szczególną wartość takich wydarzeń:

Potrzebujemy jasnego przesłania, jasnego wskazania, żeby w tym pogmatwanym świecie nie zgubić tego, co najważniejsze. Jest trochę perfidii we współczesnych czasach. Ci, którzy ograniczają wolność, szczególnie tę religijną, robią to pod szyldami wolności, pod szyldami tolerancji.

W konferencji wystąpiło 17 prelegentów z kraju i z zagranicy. Na podkreślenie zasługują wystąpienia prezentujące sytuację wolności religijnej w krajach naszego regionu oraz to, jak wpływały na nie postawa i nauczanie kard. Wyszyńskiego. Referaty na ten temat przedstawili: kard. Dominik Duka (Czechy) *Kardynał Wyszyński i wolność religijna w Czechosłowacji*; o. prof. dr hab. Ladislav Csontos SJ (Uniwersytet w Trnawie, Słowacja) *Pomoc prześladowanemu Kościołowi na Słowacji udzielana przez Kościół w Polsce pod przewodnictwem kardynała Wyszyńskiego*; dr hab. Oksana Kaliszczuk, prof. ucz. (Państwowy Uniwersytet Wołyński im. Łesi Ukrainki w Łucku, Ukraina) *Wolność religijna a państwowa polityka religijna w powojennej sowieckiej Ukrainie*; ks. dr Thomas Stübinger (Katolicki Uniwersytet Eichstätt-Ingolstadt, Niemcy) *The Primate Wyszyński and the Polish Bishops – Pioneers of Reconciliation: The Pastoral Letter of the Polish Bishops to Their German Brothers*; ks. dr hab. Ferenc Beran, prof. ucz. (Katolicki Uniwersytet Pétera Pázmánya w Budapeszcie, Węgry) *Common features in the struggles of cardinals Jozsef Mindszenty and Stefan Wyszyński during the totalitarian regimes. Is there a Central European spirituality?*; bp dr Antoni Dydycz

(Polska) *Prześladowania Kościoła na Litwie i Białorusi w czasach kardynała Stefana Wyszyńskiego na przykładzie postaci kardynała Kazimierza Świątka i ks. Józefa Obrembskiego.*

Przy tej okazji odbyła się prezentacja dwóch książek przygotowanych przez UCBWR: *Kardynał Wyszyński a wolność religijna w Europie* oraz *Działalność charytatywna jako przejaw wolności religijnej*. Akcentem artystycznym ubogacającym obrady był występ piosenkarza Andrzeja Rosiewicza.

Beatyfikacja

W niedzielę **12 września** o godzinie 12.00 w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie pod przewodnictwem kard. Marcelo Semeraro, prefekta Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych, rozpoczęła się uroczysta Eucharystia, podczas której zostali ogłoszeni błogosławionymi kard. Stefan Wyszyński i m. Elżbieta Róża Czacka. Obowiązujące nadal ograniczenia pandemiczne pozwoliły na bezpośrednie uczestnictwo w tym wydarzeniu jedynie ok. 7 tys. osób (3,5 tys. we wnętrzu Świątyni Opatrzności Bożej i tyle samo w sektorach usytuowanych przed nią). Według oficjalnych danych wydarzenie to za pośrednictwem mediów obejrzało ok. 2 mln osób. W koncelebrze uczestniczyło pięciu kardynałów, 130 biskupów i 600 księży. Wśród nich byli rektor UKSW ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, prorektor ks. dr hab. Marek Stokłosa, prof. ucz. oraz inni księża profesorowie UKSW.

Beatyfikacja prymasa Wyszyńskiego była wydarzeniem bardzo długo wyczekiwany, także z uwagi na konieczność jej przesunięcia w 2020 roku z powodu pandemii. Warto także dodać, że przedstawiciele Uniwersytetu mieli swój istotny wkład w prace związane z przygotowaniem Positio dotyczącym heroicznego cnót kard. Wyszyńskiego. Choć uroczystość musiała mieć charakter kameralny, to samo wydarzenie posiadało znaczenie integrujące dla ogółu Polaków. W tym kontekście obecność na tej uroczystości władz oraz sporej delegacji UKSW była potwierdzeniem, że społeczność uniwersytecka pragnie opierać swoją misję na wartościach, którym ofiarnie służył nowy Błogosławiony. Na pamiątkę tego wydarzenia ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, rektor UKSW, otrzymał akt błogosławieństwa papieskiego z datą beatyfikacji Patrona. Dokument ten został umieszczony w kaplicy uniwersyteckiej w kampusie przy ul. Dewajtis.

20 września ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski, rektor UKSW, skierował do społeczności uniwersyteckiej list z tytułowany *Kardynał Wyszyński głosem Narodu*. Znalazło się w nim zaproszenie do udziału w dziękczynieniu

za beatyfikację kard. Stefana Wyszyńskiego, która miała się odbyć w czasie inauguracji nowego roku akademickiego.

Październik 2021

Uroczystość inauguracji roku akademickiego 2021/22 odbyła się **11 października**. Jej pierwszym punktem była Eucharystia pod przewodnictwem kard. Kazimierza Nycza, Wielkiego Kanclerza wydziałów kościelnych UKSW. W trakcie liturgii nastąpiło wprowadzenie relikwii bł. Stefana Wyszyńskiego przeznaczonej do kaplicy uniwersyteckiej przy ul. Dewajtis, która otrzymała jego wezwanie. Na zakończenie mszy świętej na prośbę rektora UKSW kard. Nycz dokonał za wstawiennictwem bł. Stefana aktu zawierzenia wspólnoty akademickiej UKSW Opatrzności Bożej.

Dalsza część uroczystości odbywała się w Auditorium Maximum. Ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski w swoim przemówieniu inauguracyjnym przypomniał, że Uniwersytet, będąc uczelnią państwową, ma jednak mocne zakorzenienie w wartościach chrześcijańskich, na które składa się także dziedzictwo nauczania jego Patrona – bł. Stefana Wyszyńskiego. Wierność tym wartościom nie może ustępować przed narzucaną współcześnie „poprawnością”. Nie zmienia to faktu, że Uniwersytet jest miejscem otwartym również dla osób mających odmienne poglądy religijne czy przekonania. Poszanowanie godności człowieka, wzajemny szacunek i kultura powinny towarzyszyć nauczaniu oraz badaniom naukowym prowadzonym na UKSW.

Wykład inauguracyjny wygłosiła Anna Maria Anders – ambasador nadzwyczajny i pełnomocny Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Włoskiej i Republice San Marino. Podjęła w nim kwestie relacji łączących prymasa Stefana Wyszyńskiego i jej ojca, gen. Władysława Andersa. Obaj ci wielcy Mężowie Stanu mieli okazję spotkać się w Rzymie. Pani ambasador podkreśliła, że choć na różne sposoby, w różnej formie i z różnymi efektami, to obydwaj, będąc reprezentantami dziedzictwa klasycznego i chrześcijańskiego, przenosili je na grunt najtrudniejszych i najbardziej dramatycznych momentów XX wieku. Obydwaj wybrali drogę wolności. Dla obydwu źródłem siły wewnętrznej była wiara symbolizowana przez miecz i krzyż. Jeden stał się bohaterem na polu bitwy, drugi – na polu etyki chrześcijańskiej.

We wtorek **19 października** w Auli Jana Pawła II odbyła się konferencja naukowa „Błogosławiony Stefan Wyszyński – nowy święty na współczesne czasy”. Było to pierwsze wydarzenie naukowe tej rangi organizowane w murach UKSW po beatyfikacji Patrona Uczelni. Wystąpienia naukowe

poprzedził program artystyczny przygotowany przez studentów UKSW za-tytułowany „Ze skarbnicy myśli bł. Stefana Wyszyńskiego, Prymasa Polski”. Odczytali oni fragmenty jego przemówień poświęcone człowiekowi, rodzinie, narodowi i Europie. Sesję naukową poprowadził dr hab. Grzegorz Łęcicki, prof. ucz. W pierwszej części zostały wygłoszone dwa referaty: *Godność człowieka jako najwyższa wartość w ujęciu kardynała Stefana Wyszyńskiego*, przygotowany przez ks. dr. hab. Rafała Bednarczyka, prof. ucz., oraz *Rodzina jako kategoria aksjologiczna w myśli kardynała Stefana Wyszyńskiego* autorstwa dr hab. Anny Fidelus, prof. ucz., prorektor UKSW. Następnie po przerwie swoje referaty przedłożyli: prof. dr hab. Jan Żaryn – *Kardynała Stefana Wyszyńskiego wizja narodu* oraz ks. prof. dr hab. Henryk Skorowski – *Chrześcijańska wizja współczesnej Europy w nauczaniu kardynała Stefana Wyszyńskiego*. Każde z wystąpień dotyczyło jednego z czterech głównych filarów nauczania Prymasa Tysiąclecia (człowiek, rodzina, naród i Europa), które dziś można odczytywać w perspektywie jego świętości jako potrzebne i aktualne. Dodatkowym akcentem była prezentacja książki *Kardynał Stefan Wyszyński. Droga życia i posługi pasterskiej* pod redakcją ks. prof. dr hab. Ryszarda Czekalskiego.

Listopad 2021

16 listopada w rocznicę powołania bp. Wyszyńskiego na stolicę arcybiskupie w Gnieźnie i w Warszawie w Audytorium Maximum została zorganizowana konferencja „O *Pro memoria* w roku beatyfikacji kard. Stefana Wyszyńskiego. Spotkanie z mediami”. Była ona poświęcona prezentacji dziewięciu opublikowanych dotychczas tomów *Pro memoria* kard. Wyszyńskiego. Jednym z podmiotów, które uczestniczą w pracach nad przygotowaniem do druku osobistych notatek księdza prymasa, jest Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Prócz niego uczestnikami tego projektu naukowego i wydawniczego są: archidiecezja gnieźnieńska, archidiecezja warszawska, Instytut Pamięci Narodowej, Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego oraz Instytut Prymasa Wyszyńskiego. Ciekawym spostrzeżeniem podzielił się w trakcie konferencji prof. dr hab. Jan Żaryn z UKSW, który odpowiadając na pytanie o to, czego nowego dowiadujemy się o prymasie Wyszyńskim z kart *Pro memoria*, zwrócił uwagę, że wyłania się z nich obraz człowieka świętego:

Prymas Wyszyński wpisuje się w kanon polskiej świętości związany z patriotyzmem. Był to Polak rozumiejący i kochający Ojczyznę od zarania jej dziejów. Odwoływał się do pamięci historycznej i dzięki temu wypowiadał się w sposób suwerenny. Żył i pisał w prawdzie, będąc przy tym niezwykle skromnym i pracowitym człowiekiem.

Na zakończenie konferencji miała miejsce prezentacja książki *Kardynał Stefan Wyszyński, arcybiskup gnieźnieński i warszawski. W roku beatyfikacji* opublikowanej nakładem Wydawnictwa Naukowego UKSW pod redakcją dr Ewy K. Czaczkowskiej i dr. Edgara Sukiennika.

Rodzajem podsumowania Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego była zorganizowana w dniu **18 listopada** uroczysta Gala. Odbyła się ona w Auli Jana Pawła II. W przemówieniu na jej rozpoczęcie rektor UKSW powiedział:

Dla naszej wspólnoty akademickiej kard. Stefan Wyszyński to postać wyjątkowa, od której ciągle czerpiemy życiodajne siły w obszarze nauki, wychowania i formacji. Dzisiejsza Gala jest pięknym akcentem, który wieńczy wszystkie nasze dotychczasowe przedsięwzięcia: konferencje naukowe, wystawy artystyczne, koncerty oraz konkursy w roku Patrona UKSW.

W dalszej części ogłoszono wyniki konkursów poświęconych prymasowi Stefanowi Wyszyńskiemu. Pierwszy dotyczył pracy plastycznej „Patron szkoły moim oczami” dla uczniów szkół podstawowych z terenu Mazowsza noszących imię księdza prymasa. Drugi był adresowany do studentów i odnosił się do znajomości życia i działalności prymasa Wyszyńskiego. Laureaci obydwu konkursów otrzymali nagrody z rąk rektora UKSW ks. prof. dr hab. Ryszarda Czekalskiego, Ewy Waszkiewicz, dyrektor Oddziału Okręgowego NBP w Warszawie (fundatora nagród) oraz ks. prof. dr hab. Henryka Skorowskiego, przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego Roku Kardynała Stefana Wyszyńskiego na UKSW. W trakcie Gali dyrektor Ewa Waszkiewicz zaprezentowała monety kolekcjonerskie Narodowego Banku Polskiego z wizerunkiem kard. Stefana Wyszyńskiego, które wyemitowano z okazji beatyfikacji: złotą o nominale 100 zł oraz srebrną o wartości 10 zł. Punktem finałowym Gali był koncert oratoryjny „Wierny w służbie Niepodległej – Stefan kardynał Wyszyński” zorganizowany przez Fundację Dialogu Kultur i Religii. W jego trakcie odbyła się prapremiera oratorium autorstwa Tadeusza Melona *Magnificat de Claromontana*. Wykonał go Warszawski Chór Papieski im. św. Jana Pawła II z udziałem solistów: Bogumiły Dziel-Wawrowskiej (sopran) oraz Roberta Szpręgiela (baryton)

pod batutą Zofii Borkowskiej. Patronami koncertu były: Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz Narodowe Centrum Kultury.

Grudzień 2021

1 grudnia rektor UKSW ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski powierzył ks. dr. hab. Rafałowi Bednarczykowi, prof. ucz., pełnienie funkcji dyrektora Ośrodka Dokumentacji i Studiów nad Osobą i Nauczaniem Kardynała Stefana Wyszyńskiego. Pierwszym dyrektorem Ośrodka był odchodzący na emeryturę bp prof. dr hab. Andrzej Dziuba, badacz i popularyzator myśli Prymasa Tysiąclecia. W kontekście obchodów Roku Kardynała nabrała szczególnego znaczenia potrzeba reaktywacji Ośrodka.

Jednym z pierwszych kroków podjętych przez nowego dyrektora Ośrodka Dokumentacji i Studiów nad Osobą i Nauczaniem Kardynała Stefana Wyszyńskiego było doprowadzenie do podpisania nowej umowy o współpracy UKSW z Instytutem Prymasowskim Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Umowa ta została zawarta **17 grudnia**. Jej sygnatariuszami byli rektor UKSW ks. prof. dr hab. Ryszard Czekalski oraz dyrektor Instytutu Prymasowskiego Michalina Jankowska. Uczestnikiem tego wydarzenia była Anna Rastawicka, członkini Instytutu Prymasowskiego, która pracowała w Sekretariacie Prymasa Polski w latach 1969-1981.
